

Het onderzoek richt zich op het stimuleren van de weerbaarheid van de plant, de optimale teelt op steenwol, het beheersen van meeldauw en de beste methode van afhar- den van planten in een kas.

junidrager uit zaad hebben, dan zit je toch nog vast aan de opkweek van een trayplant die je voor een doorteelt moet inkoelen. Je hebt ook dan een heel voortraject, waardoor je geen grote winst boekt op gangbaar veredelen en klonen. Zaai je in bijvoorbeeld januari, dan heb je in de zomer wel een plant, maar zonder bloemen. Die bloemen zou je kunnen laten aanleggen met een kortedagbehandeling, maar dan wordt het wel heel ingewikkeld." Wél enthousiast over aardbeien uit zaad is Jos Aben van de Limgroep. Limgroep veredelt vooral in asperges en daarnaast in aardbei en champignons. Bij aardbei ligt de nadruk op traditioneel veredelen en vervolgens klonen. "Maar we zijn een veredelingsbedrijf en dus kijken we ook naar mogelijkheden van aardbeihybriden uit zaad. Als een aardbeiteler het met een junidrager uit zaad moet doen, wordt zijn leven een stuk simpeler", verwacht hij. "Met klonaal vermeerderen houdt je altijd risico's op ziektes, door meeslepen en verslepen."

Voor de lange termijn verwacht hij zeker goede rassen uit zaad voor doordragers én junidragers. "Dus nog even geduld." Over dat 'even' doet hij geen uitspraken, of dat nu 5, 10, 15 of 20 jaar is. "Maar wij zullen met zo'n goed ras komen."

Goede doordrager uit zaad

De consument ervaart de aardbei als een product met een duurzaamheidsprobleem én een imagoprobleem, en daarom stagneert de consumptie, stelt Gé Bentvelsen van ABZ Seeds uit Andijk, maar hij heeft een oplossing. "Ons Delizzimo-concept biedt de oplossing voor beide problemen: een sterk gereduceerd middelengebruik in vermeerdering en opkweek, én een zeer smakvolle aardbei die in Nederland jaar- rond geproduceerd kan worden. Daarmee hopen we de consument weer enthousiast voor de aardbei te maken."

Proeven op diverse proefstations en onderzoeksinstituten leverden wisselende resultaten. Voor ABZ de reden om sinds enkele jaren de regie in eigen hand te nemen.

Stuurbare teelt

Afgelopen winterseizoen werd op Proeftuin Zwaagdijk Delizzimo succesvol geteeld onder hybride belichting: led in combinatie met Son-T. Amper elf weken na zaai kon eind sep-

tember een bloeiende trayplant in de kas gebracht worden. Na een voorpluk in oktober was het gewas van half november tot half april vol in productie. Met een van de proefrassen werd 10 kilo klasse I per m² gehaald.

Komend winterseizoen heeft de proeftuin weer zo'n demonstratieproef: een 'must see' voor iedere aardbeiteler, aldus Bentvelsen. "In de praktijk kan Delizzimo goed presteren, zolang er volgens onze adviezen wordt geteeld. Met planten uit zaad start je met een 100% schone plant en dat moet je zo houden: Delizzimo moet minstens in een aparte kasafdeling staan."

Bentvelsen ziet dat bij het duurzaamheids- onderzoek van de WUR de focus duidelijk op het zaadsce- nario ligt. "ABZ Seeds is graag bereid haar teeltkennis met de onderzoekers te delen en ze zo te behoeden voor de meestgemaakte fouten in deze geheel andere benadering van de aardbeiteelt. En wie weet is de Delizzimo die afgelopen seizoen in Zwaagdijk zo goed presteerde wél het ras waar de praktijk voor valt, om vervolgens daarmee een stap voor- waarts in duurzaamheid te zetten."

Hoe dan ook zal het door de WUR gestarte onderzoek een belangrijke bijdrage moeten leveren aan het inzicht in hoe de aardbeiteelt duurzamer kan, met aardbei uit stek óf met aardbei uit zaad.

Opkweek onder glas vermindert het risico op ziekten en plagen, beschermt tegen regen, kou en wind en geeft betere omstandigheden voor de inzet van natuurlijke vijanden.